

N:o 82.

Af herr **P. Hörnstén**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående
*inskränkning i tobaksförbrukningen särskildt bland den
uppväxande ungdomen.*

Tobaksbrukets motarbetande har under lång tid varit föremål för uppmärksamhet från såväl enskilda föreningars som lagstiftande myndigheters sida, men ju längre man kommit i tiden, ju större fart har tobaksbruket tagit, och ju svårare tycks det bli att påvisa något acceptabelt sätt för detta kostbara och ohälsosamma bruks afskaffande. Den debatt, som i Andra Kammaren fördes öfver denna fråga vid 1899 års riksdag, visar mer än tydligt, huru svårt det ter sig att komma tobaksbruket till lifs.

Det är dock ett af de flesta erkänt faktum, att tobaksbruket är både farligt för hälsan, skadligt för ekonomien och menligt för moralen och hygien. Därom vittna de uttalanden af läkare och andra, som tidt och ofta finnas införda i vår dagspress från såväl vårt land som utlandet. Så har bland annat en engelsk läkare nyligen förklarat, att endast 2 procent bland de af honom undersökta skolbarn, hvilka pläga röka cigaretter, kunde anses som »präktiga pojkar»; 57 procent utgjordes däremot af »dåliga gossar». Då tobaksbruket under formen af cigarettrökning också har sin största användning och utbredning just bland de unga, ännu jämförelsevis outvecklade individerna, så är ju klart, att undersökningarna företrädesvis riktat sig på detta område, och i Förenta Staterna, England och Canada förberedes också ett »cigarettkrig», hvarvid man med alla till buds stående medel söker genom bland annat *förbud* af olika slag vinna målet: cigaretternas utrotande.

Så förberedes i Canada ett totalförbud mot såväl tillverkning som införsel och försäljning af cigaretter.

Då i vårt land frågan om *försäljningsförbud* af tobak till minderåriga icke kunnat bifallas, emedan förbudets upprätthållande ansetts föga möjligt, torde det kanske vara skäl tänka på den inom Canada till lif väckta principen om totalt förbud för *tillverkning, införsel och försäljning*. Visserligen stå vi inför skatteobjekts-sökeriets hemska spöke för att genom alla möjliga skatter söka täcka vår jämnt växande budget, men då den form af tobaksbruk, som cigarrettrökningen utgör, nästan uteslutande utöfvas af de yngre individerna i samhället, i åldern 5—20 år, och hvilkas skyddande mot nikotinismen det borde vara staten en bjudande plikt att sörja för, så borde, hur tobaksbeskattningsfrågan i öfrigt må utfalla, den lands- och släktfördärfvande cigarretstillverkningen och införseln kunna förbjudas utan vidare hänsyn till den minskning i statsinkomster, som däraf kunde för någon tid bli en följd. Om för öfrigt Kungl. Maj:t finge frågan sig förelagd, så kunde ett dylikt förslag förberedas och framläggas utan att några ekonomiska rubbningar följde därpå.

Den häntyding på *undervisningens* arbete för tobaksbrukets motarbetande, som vid frågans förekomst vid 1899 års riksdag uttalades, har visserligen sitt berättigande och är äfven af mig föreslagen i motion till innevarande Riksdag. Men skall ingenting vidare göras för att hindra tillgången till dessa för isynnerhet de unga så frestande cigarretterna, så är fara värdt, att hela frågan om undervisningen äfven, liksom vårt släktes framtida fysiska och moraliska styrka, — »går upp i rök» från de cigarretter, hvilkas införsel och tillverkning ej i vederbörlig tid blef förbjuden!

Under förhoppning, att Riksdagen ville behjärta frågan, »medan tid är», och möjlighet ännu finnes, att majoriteten af vårt folk ej ännu hunnit passioneras af cigarrettbruket, vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes taga under allvarligt bepröfvande möjligheten af att genom förbudslagstiftning inskränka tobaksförbrukningen särskildt bland den uppväxande ungdomen, isynnerhet hvad cigarrettrökandet vidkommer, samt fortast möjligt till Riksdagen inkomma med de förslag i ämnet, Kungl. Maj:t kan finna af behovvet påkallade.

Stockholm den 28 januari 1904.

P. Hörnstén.